

Sok balszerencse közt . . .

Kapuzárás után

Vasárnap délután immáron csendes és kihalt volt a város. A hatalmas színpadon csak néhány otffelejttet kottaállvány árválkodik, a Fesztivál teraszán, a Hági kertben telt házról nem beszélhetünk, a Kárász utca ismét hazaiak pályája lett. Ismét vége — ha nem is a nyárnak — a szegedi fesztiválnak.

Ha jelzöt keresnénk a '86-os ünnepi hetekre — úgy hiszem — a legtalálhatóbb a balszerencsés szót elébiggyeszteni. A pechosozat már a tavasszal elkezdődött, amikor hírvil tettük a japán Shochiku revü — ismert okok miatt — lemondta magyarországi, így szegedi fellépését. A szegedi nyár programjait színesíteni hivott szépségkirálynő választás elődöntőjét egy váratlan tragédia mögöttes okai kapcsán levették a műsorról Markó megbetegedett, így a híres Győri Balett várua várt Tisza-parti szereplése füstbe ment. A Jézus Krisztus az eredeti műsornaptártól eltérően kevesebb-szer került a Dóm elé. A zsinagóga egész nyáron zárva volt. Ráadásul — mintegy az események csúf koronájaképpen — az utolsó előtti napon még a természet is ellenünk fordult. Rácáfolva a

napfény városára, tombolva dühöngött nem kímélve Tosca-diszleteit, vendégfogadót, utcát, teret és tervezett esti programot.

No de azért a jól bejárt-tott szegedi nyár megszámlálhatatlanul sok programjából maradt még elég a fesztiválhangulathoz, a vendégváráshoz. Voltak szép előadások, volt egy minden eddiginél több látogatót számláló ipari vásár, egy 20 éve támadott és védett gazdag programú ifjúsági, egy minden elismerést megérdemlő művészeti és pszichológusok kiállítások, sportversenyek tucatjai... és voltak, akikért a fenti hangrangok szóltak: a vendégek, s akikért van az idegenforgalom és a vendéglátás. Az ünnepi hetek igazi hasznélvezői. Őket azonban szintén

nem kímélték a nyáron elcsattant pofonok.

A HungarHotels szállodái előtt kevesebb nyugati rendszámú autóbussz parkolt az idegenforgalmi csúcsidőben is. A megérkezett csoportok a tervezettnél kisebb létszámmal jöttek el. A japán együttes távolmaradása legjobban a Hungária Szállót sújtotta, hiszen annak idején 50 szobát foglaltak le több éjszakára, ami nem kevés valutakiesés. A júliusi csúcs — köszönhetően a városnak — a HungarHotelsnek is némi vigaszt nyújtott, és kárpótlást a rossz, vendégszegény augusztusért.

Az idegenforgalmi hivatal munkatársai is megszokták, hogy augusztusban erősebb a vendégek rohama. Az idén a második féldő lényegesen gyengébb forgalmat hozott, mint tavaly. A júliust azonban a vártnál nagyobb vendégdömping jellemezte, igaz a hazaiak javára. A külföldi turisták száma 15 százalékkal volt kevesebb, mint az elmúlt években. A külföldből hozták látogatók fogyasztását ellensúlyozandó, több hazai utazó töltött nálunk több éjszakát. Az idegenforgalmisok — részünkre elkészített — gyorslistáján 50 ezer vendég, százezer vendégéjszaka szerepel.

*

Egyidőben tízezer éhes ember ülhetett asztalhoz ebéd- és vacsoraidőben. A laposabb pénztárcával utazó sem lehetett elégedetlen, mert olcsóbb étkezdekből is talált. Pénz ide vagy oda, az étlapokon háromjegyű számokat is feltüntetők estéről estére telt háznak örvendeztek, kivált az előadásnapon. Zsörtölődésre a profi vendéglátást — legalábbis hazai viszonylatban — nyújtó Roosevelt halászcárdának volt oka. Bár sikerrel debütált a hangulatos nádtetős halsütőde, ahol csak törpeharcából 3 mázsa fogyott, a roppant esztétikusra alakított étteremben pedig naponta 600 adag halászle tált élhes gazdára. Lett volna, lehetett volna a Dóm szomszédságában fekvő vendégfogadónak nagyobb forgalma is, ha betarthatják a nyújtott nyitva tartást, ha felállhatják a szabadtéri flekkensütőt. Ez elmaradt. A vendég látta kárát.

*

Vasárnap délután kihalt a város, csupán néhány megkésétt turista emlékeztet arra, tart még a nyár, s az idén is volt — ha sorsverte is — egy fesztivál.

Kalocsai Katalin

Bujkáló és kifosztott apák

Készül a családjogi törvény módosításának tervezete. Sok érdekes javaslatot tartalmaznak a hivatalos előterjesztések, s akiknek módjuk van megismerni, sokat vitakoznak egy-egy részletén. Van azonban egy olyan részlet, amiben teljes az egyetértés (persze nem az érintetteké). Ez a részlet az elvált szülők gyermekeit érintő tartásdíjjal kapcsolatos.

Pontosabban azokról a szülőkről (az esetek többségében apákról) van szó, akiknek tartásdíjat kellene fizetniük, de éppen ezért olyan állást vállalnak, amelynél a hivatalos alapfizetés igen alacsony, és ebből állapítják meg azt a bizonyos 20 vagy 40 százalékot. Amit e fölött keres, akár borraivalóbból, akár fuszásból, annak nincs nyoma, tehát nem is fizet belőle hányadot.

Az új terv szerint majd másképp fogalmaz a törvény: a gyermek szükségleteihez igazodva szabja meg a bíróság a fizetési kötelezettséget.

Ez jó, de kevés. Mert mi van azokkal az apákkal, akik meg sem találhatók, akik kimutathatatlán napi alkalmi munkából élnek? Élnek? Inkább azt mondhatnánk: naponta isszák el azt a pénzt, amit esetleg megkeresnek. Miért nem lehet őket akár zárt intézetben munkára kötelezni annak érdekében, hogy gyermekeik létfenntartásáról gondoskodjanak?

Sérti az emberi jogokat?

Nem. Az emberi jogokat az sérti, ha a szülő — legalább anyagiakban — nem gondoskodik gyermekéről.

Persze, hogy ennek az éremnek is van másik oldala, igaz, halványabb az elsőnél, de van. Ismerek olyan felbomlott családot, ahol a férjnek volt lakása, mert a szülei egy élet munkájával ezt megteremtették a részére. Két gyermek született már, amikor a férj megtudta, hogy a második gyermek talán nem is az övé. Válás. A bíróság úgy

határoz, hogy a gyerekek az anyánál maradnak. A férfi ez ellen nem is tiltakozik, tudja, hogy felesége minden hibája ellenére rendszeres neveli a gyerekeket, s azok is ragaszkodnak az édesanyjukhoz. A bíróság úgy ítél, hogy a férfi a lakás egyik kis szobáját használhatja, amíg más megoldást nem talál, a nagyobb szoba az asszonyé és a gyerekéké. A férfi mérnökember, havi 6000 forint fizetéssel, ebből fizet 40 százalékos gyermek-tartást, vagyis 2400 forintot. Meg sem próbál a kisszobában maradni, hiszen a volt feleség közli vele, hogy az új partnere hozzájuk költözik.

Az apa elköltözik (apasági pert nem indít, nem teszi ki a gyereket az ezzel járó procedúrának, és titkon reméli, hátha mégis csak az övé az a gyerek, hiszen gyakorlatilag ez sem kizárt), fizeti a gyerektartást, fizet 1500 forintot egy albérletért, és esténként zsiros kenyert vacsorázik, paprikát, paradicsomot is csak most vesz hozzá, hogy már olcsóbb.

Ilyen is van. Hogy az új törvény ezzel tud-e majd valamit kezdeni, azt csak halkan merem megkérdezni...

S. M.

Budi-buli

A nevesincs áfész nagy elhatározásra jutott! A régi ülőalkalmatosság nem felel meg egy ilyen rohamosan, dinamikus, széleskörűen... stb. fejlődő, minden porcikájában újat akaró falu vendéglátást szolgáló épületének tövében.

Nosza, fektessünk ebbe is, hogy elmondhassa az erre járó, milyen kulturált nép lakik errefelé. Osszedugták fejüket az okosok. Hogy, hogyan, ebben a szűkös gazdasági helyzetben elővarázsolják a rávalót, nagy nehezen meggyőzték az egyik helybeli közművest: ugyan vállalja már el még ezt a munkát is.

A hosszas rábeszélés hatására a kisiparos megtört,

elvállalta, majd többszöri határidő-módosításokkal és a velük együtt járó építési átalakításokkal együtt az új, nyugati mintájú, „Angol” rendszerű mellék helyiség elkészült.

Következett az átadás, ami nem zajlott a nemcsak helyi szokásokhoz, hiven zökkenőmentesen. Már a felavatást sem lehetett zavartalanul lebonyolítani, mivel a magas, ebből az alkalomból meghívott vendégek kifelé jövet kézhez kapták a papírt. Mármint amit az illetékes elvtárs lobogtatott. A papíron a következő állt: „Fent nevezettet arra kötelezem,

Mártély Bábele

Háromezren a Holt-Tisza partján

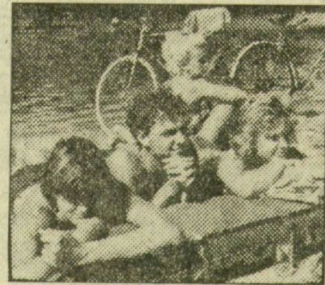

Erkezők, fák, nézelődők — Mártélyon

Több nappal a találkozó előtt, a főszezon vége felé az üdülők, a falu apraja-nagyja a megszokottnál nagyobb sürgést-forgást figyelhetett meg. A régi parti kemping és környéke egy haditornára készülő katonai alakulat munkálatait idézte. A sudármas nyárfák közé hatalmas katonai sátrak kerültek. Az alcahalókkal utcák, utak nyitlak. Erősítők, aggregátorok, több tonnás gepkocsiak zaja verte fel a csönidet. A jurtakempingnél, a strand előtti téren színpadot ácsoltak szorgos kezek. A helyi és a környékbeli vendéglátósok erősítették állásait. Az éles töltenyek: sörös-, boros-, üdítősuvegek 10 ezrei érkeztek.

A közel 200 fős szervezői stáb kedden és szerdán már megérkezett. Munkaértekezleten tárgyalta meg a „válságstáb” teendőit, a csütörtöktől hétfőig szülő feladatokat. Az esetlegesen fölmerülő problémákra is elkészült az alternatív intézkedések sora. Ha kevesen jönnek, ha sokan jönnek, ha esik az eső, ha fúj a szél, ha kánikula lesz.

Már szerdán délelőtt szokatlan kép fogadta a mártélyiakat, az itt üdülőket. Fel-tucat URH adó-vevővel felszerelt kiskatonák állta útját az érkezőknek. Kérdésük, „hova, kihez, miért?” A szervezők, rendezők, főrendezők, a városi, megyei KISZ-bizottság munkatársai, aktivisták oldalukon adó-vevő készülékek, mellükön ezüstösen csillogó, az Alföldre, a turisztikát kifejező hátizsákos gólyamadár emblémával ellátott jelvényvel felszerelve tettek dolgukat. Látszott, hogy egy jól irányított apparátus tagjai ők. A tábor bejáratának kapuja fölött nagy transzparens köszönti a belépőt. Szövege: „Szevasztok”. Így üdvözölték az Egyetemisták, Főiskolások Országos Turisztikai Találkozójára érkezőket Mártélyon. A találkozó résztvevői a sátrakon levő feliratokból jól tájékozódhattak. Információ, stúdió, technikai

Napfény, víz és — fiatalok

munkabizottság, gazdasági iroda, táborvezetőség, elsősegélynyújtó hely, étkezde, hogy csak a legfontosabbakat említsen.

Egy nappal a hivatalos kezdés előtti délután az adminisztrációt végzők már 400 érkezöt regisztrálhattak. A találkozó sikeréhez szükséges jó idő nem maradt el. Ki biciklivel, ki gépkocsival, ki busszal vagy vonattal érkezett, hátán hozva, cipelve házukat, a piros, kék, sárga, zöld sátrakat. Csütörtökön estére egyre nagyobb lett a sátorváros, már 1700-an pihenték utazási fáradoalmakat. Péntekre aztán az előzetes számítások szerinti csúcs is megdőlt! Hivatalosan 2500 egyetemista és főiskolás csuklóján, karján, homlokán diszjelget a kék, vörös, fehér EFOTT '86 feliratos érmelegető, amely egyben a több helyszínen, párhuzamosan folyó rendezvények látogatására a táborba való belépőül igazolásul szolgált.

(A programokra természetesen hívták és várták a helybelieket is. Így aztán együtt, vagy 3 ezren élvezhették Nagy Bandó András estjét, a Franciaországból érkezett Provence népi együttes műsorát, a Blaskó és a Molnár Dixieland együttesek koncertjét a halászcárdából „átalakított” dixi-kocsmában.

Reggeltől hajnalig folyt a vidámság, a nóta, az üdítő és a sör. Közben természetesen akadály- és tájékozódási futóversenyek, Hódmezővásárhely város ismeretere alapuló vetélkedő. Sok nézője és résztvevője volt a „pá-

lyán maradni” játékos sportvetélkedőnek is. Talán a legszellemesebb a vízilabda-földfoci pálya, ahol az egyik térfél a homokos, agyagos strand, a másik térfél a strand vize volt. A fürdőruha-költeményekben napozó csinos lányok napimádó táborra volt a legnagyobb, az edzettebbek fürdőssel, csónakázással töltötték idejüket. A vendéglátóegységek nehezen, de bírták a nem szűnő rohamokat.

A hivatalos záróra meghosszabbítását követelő többször csatát nyertek, csak néhány kisebb incidensre került sor. Aztán az is kiderült, hogy néhány száz olyan fiatal is részt vett, akik vagy már nem egyetemisták, főiskolások, vagy még nem, vagy nem is lesznek. No, de egy ekkora rendezvényen a legnagyobb körültekintéssel is előfordulhat ez.

Az esti séta az EFOTT-táborból a képzőművész-táborig. Bábeli juttatta eszembe. A stúdióból régi nosztalgialemezeket bóbólt a hangszóró. A strand színpadán a KFT-taggal erősített Kamara Rock-trió zenelt és énekelt: „Magyarok istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk.” A preszből Korda György slágerei, a halászcárdában Molnár Gyulaék improvizációi, a Gorzai Alami Gazdaság vendégei a „Kocsmárosné száz szál gyertyát” énekelték az asztalra, immár huszadszorra, és a képzőművész tábor hűvös csöndjében kórustagok intonálták Palestrinát.

Fura a világ. Fura az élet a holtág partján, az Alföld tenyérnyi darabján 4 napig ez is megfért. Tisztelet rendezőknek, szervezőknek, lebonyolítóknak. Tisztelet a megértő helybelieknek, üdülőknek. Tisztelet Mártélynak a sok vihart, árvert megért fűzeseknek, az itt élő halaknak, madaraknak. Tisztelet a természet csöndjének, amely megértő tud lenni mindenkor, minden körülmények között, s megbocsát.

Czakó János

Somogyi Károlyné felvétele

Alcahalók közt tábori utca

Gy. K.